

ชื่อเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้พัฒนา : นางพิศมัย จินดำ

สถานศึกษา : โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปีที่ประเมิน : 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการ และแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว และ 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว

สรุปผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพ ความต้องการ และแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว จากการสนทนากลุ่ม ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว พบว่า 1) **สภาพการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน** เป็นดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินงานร่วมกัน การประชุมร่วมกัน เพื่อกำหนด การดำเนินงานบริหารงานวิชาการ การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ร่วมปฏิบัติการ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลลัพธ์จากการดำเนินงานมีน้อย ในส่วนของครู เป็นครูบรรจุใหม่ ขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ในส่วนของผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจาก ไม่เข้าใจบทบาทและประกอบกับต้องทำงานเพื่อสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัว 2) **สภาพคุณภาพนักเรียนจากการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในปัจจุบัน** พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในภาพรวมต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนต้องดำเนินการแก้ปัญหาด้านคุณภาพนักเรียนอย่างเร่งด่วน และ 3) **ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน** โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว พบว่า ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและมีความต้องการให้มีรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาด้าน

คุณภาพนักเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี พบว่า **แนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน** โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว เป็นดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมของครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน คือ 1) ร่วมสร้างพลังของชุมชน 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมปฏิบัติการ 4) ร่วมประเมินผล และ 5) ร่วมรับผลลัพธ์ ผลการดำเนินงานตามขั้นตอนได้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเพื่อแก้ปัญหาคุณภาพนักเรียน

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 5) โครงสร้างคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ และ 6) กระบวนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยผู้เชี่ยวชาญมีมติร่วมกันว่า รูปแบบมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ และผลการประเมินคู่มือการใช้มีความเหมาะสมที่ระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว พบว่า ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปีที่ผ่านมา อยู่ในระดับมาก และผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนพบว่า ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) ผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการนำนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันในระดับต่าง ๆ และผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนาสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาและสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด

4. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ครู พบว่า มีความพึงพอใจที่ระดับมาก